

Flora en fauna quickscan Zuidwolderweg te Echten

Rapportnr.
Auteur

Opdrachtgever
Contactpersoon
Datum uitgave

2015-N15
Sander D. Elzerman &
Evelien van Doorn
RooBeek Advies
Dhr. M. Beek
20 april 2015

Flora en fauna quickscan Zuidwolderweg te Echten

Aanleiding

Op een perceel in de gemeente De Wolden, provincie Drenthe, is de bouw van een woning gepland. In het kader van deze ruimtelijke ontwikkeling is een flora en fauna onderzoek uitgevoerd. Middels deze quickscan (een verkennend onderzoek) is een indruk verkregen van de mogelijkheid dat zich beschermde flora en fauna binnen het projectgebied bevinden. Het gebied ligt binnen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) / NatuurNetwerk Nederland (NNN). De beoordeling van de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op de beleidskaders van de EHS/NNN vallen buiten de kaders van dit onderzoek. De flora en fauna quickscan richt zich uitsluitend op de regelgeving van de Flora- en faunawet.

De projectlocatie ligt ten zuiden van de dorpskern Echten aan de Zuidwolderweg 40. Het is de bedoeling om de bestaande (voormalige) landschap ontsierende agrarische bedrijfsgebouwen af te breken en hiervoor een nieuwe (compensatie)woning op het perceel terug te plaatsen (Rood-voor-Rood). Onderstaand een weergave van het huidige erf vanuit de lucht.

Figuur 1. Ligging van de projectlocatie ten opzichte van de bebouwde kom van Echten.

Methodiek

In eerste instantie is het voorkomen van beschermde soorten in de regio bekeken. Hiertoe zijn verspreidingsatlassen en openbare bronnen met natuurgegevens geraadpleegd. Dit gaf een beeld van de potentiële beschermde soorten die in de omgeving voorkomen. Een beschermde plant of dier kan in de regio van een projectgebied zijn vastgesteld, maar dat wil niet zeggen dat het projectgebied zelf voor die soort geschikt is. Om dit nader te bepalen is het terrein op 3 april 2015 bezocht. De weersomstandigheden waren voldoende gunstig om een betrouwbaar beeld te krijgen van de aanwezige soorten (Bewolkingsgraad 4/8, temperatuur 8°C, 2 Bft. Zuid). Bij het veldbezoek is het terrein lopend doorkruist. Voor soorten, die ten tijde van het veldbezoek niet waarneembaar waren, is op basis van het voorkomen en biotoop een inschatting gemaakt over de geschiktheid van de lokale situatie.

De nadruk lag op de soorten waarvoor op basis van art. 75 van de Flora- en faunawet een ontheffing nodig is en soorten waarvan de vaste rust- of verblijfplaats jaarrond beschermd is (Ministerie van LNV, 2009). Het betreffen zgn. Tabel 2 en 3-soorten die vallen onder de zwaarste beschermingsregimes (Ministerie van LNV, 2005). Wanneer werkzaamheden deze soorten (mogelijk) treffen dan is een ontheffing verplicht. Voor soorten opgenomen in Tabel 1 geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen een

vrijstelling wanneer men de Zorgplicht in acht neemt. De Zorgplicht (artikel 2 Flora- en faunawet) is een algemeen geldende fatsoenseis ten aanzien van de omgang met flora en fauna. De (potentiële) functionaliteit van de projectlocatie is voor alle beschermde soortgroepen tijdens het veldbezoek beoordeeld.

Wet- en regelgeving

Dit onderzoek richt zich op de beschermde soorten uit de Flora- en faunawet. In beginsel zijn alle in Nederland in het wild levende dieren en planten beschermd. De bescherming wordt vormgegeven door verbodsbepalingen en een Algemene Zorgplicht.

Voor bepaalde soorten geldt een vrijstellingsregeling. Uitgangspunt hierbij is dat de werkzaamheden geen afbreuk mogen doen aan de duurzame instandhouding van planten- of dierenpopulaties. Voor soorten die in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn (Tabel 3) worden genoemd en voor de per Algemene Maatregel van Bestuur (Vrijstellingenbesluit) aangewezen zeldzame en bedreigde soorten (Tabel 3) gelden daarnaast verzwaarde eisen.

De aanvragen voor een ontheffing op de Flora- en faunawet worden ingediend en beoordeeld door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland van het Ministerie van Economische Zaken (Ministerie van EZ). Wanneer de wetgeving van de Flora- en faunawet overtreden wordt dan kan een handhaver het werk stilleggen, de activiteiten verbieden, beëindigen en/of een proces-verbaal opmaken. Een overtreding op de Flora- en faunawet wordt gezien als een economisch delict. Het Openbaar Ministerie zal in het geval van een overtreding uiteindelijk het vonnis uitspreken.

Algemene Zorgplicht (Art. 2)

De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van soorten en niet van individuele dieren. Echter, de intrinsieke waarde van elk individueel dier en plant wordt wel erkend. Mensen mogen hier dus niet onzorgvuldig mee omgaan. Vanuit deze gedachte is de Zorgplicht opgesteld:

- *Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving;*
- *De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten, nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.*

De Zorgplicht is een algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Ontheffing, Soortenstandaard en Ecologisch Werkprotocol

Wanneer een beschermde plant of dier getroffen dreigt te worden door de werkzaamheden dan moeten maatregelen genomen worden om dit te voorkomen. Mitigerende maatregelen worden getroffen voordat de werkzaamheden uitgevoerd gaan worden. Op deze manier biedt het de mogelijkheid aan beschermde soorten om uit te wijken wanneer de werkzaamheden van start gaan. Compensatie gebeurt daarentegen achteraf. Als het project op zijn einde loopt of afgerond is worden nieuwe mogelijkheden geboden aan de beschermde soort om zich opnieuw te kunnen vestigen. Gedacht kan worden aan het in metselen van Gierzwaluwdakpannen bij een nieuwbouwproject. Voor een aantal soorten worden vaak ontheffingen aangevraagd. Het ministerie heeft voor deze soorten 'Soortenstandaarden' ontwikkeld. In deze Soortenstandaarden staan de ecologische aspecten van de betreffende soort en richtlijnen voor degelijk onderzoek. Daarbij wordt een set van standaard mitigerende en compenserende maatregelen beschreven. Een deskundig ecooloog kan beoordelen op welke wijze de maatregelen toegepast kunnen worden bij de specifieke situatie. Welke maatregelen getroffen moeten worden bij het project worden vastgelegd in een Ecologisch Werkprotocol. Dit werkprotocol geeft praktische richtlijnen voor de uitvoering van de maatregelen. Het ecologisch werkprotocol is aanwezig op de plaats van uitvoering en bekend bij alle betrokken partijen.

Verbodsbepalingen

De bescherming van planten en dieren is gebaseerd op het 'Nee, tenzij'-principe. Dit wil zeggen, dat in principe werkzaamheden of ruimtelijke ontwikkelingen geen negatief effect mogen hebben op beschermde flora en fauna, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen reguliere werkzaamheden en ruimtelijke ontwikkelingen. Wanneer de activiteiten geen negatief effect hebben op de flora en fauna dan is er geen ontheffing nodig. In veel gevallen is dat echter moeilijk vooraf te bepalen. Daarom is het raadzaam om vooraf het voorkomen van beschermde soorten in kaart te laten brengen. Hiermee wordt niet alleen het voorkomen van een soort binnen het projectgebied bepaald, maar ook de mate van aanwezigheid en daarmee het effect van de activiteiten. De volgende verbodsbepalingen zijn in dit kader van belang:

Artikel	Verbodsbepaling
8	het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
9	het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
10	het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
11	het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
12	het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Een aantal soorten flora en fauna kent een zwaarder beschermingsregime (Ministerie van LNV, 2005). Deze soorten zijn opgenomen in drie tabellen. Het is mogelijk om voor deze soorten een ontheffing aan te vragen. Of een ontheffing aangevraagd moet worden hangt af van de zeldzaamheid van de soort en impact van de werkzaamheden.

In **Tabel 1** staan de soorten met het lichtste beschermingsregime. Voor soorten die opgenomen zijn in deze tabel geldt een algemene vrijstelling of ontheffing met lichte toetsing. De vrijstelling geldt voor de volgende werkzaamheden:

- Bestendig beheer en onderhoud (ook in landbouw en bosbouw);
- Bestendig gebruik;
- Ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Vallen de activiteiten onder één van deze noemers dan is de vrijstellingsregeling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet van toepassing. Als geen sprake is van dit type werkzaamheden dan is toch een ontheffingsaanvraag nodig. De Algemene Zorgplicht blijft in alle gevallen wel van kracht.

Bij **Tabel 2** is sprake van een zwaarder beschermingsregime. Hier dient voor de werkzaamheden, zoals die genoemd zijn bij Tabel 1, te worden gewerkt volgens een Gedragscode. De door het ministerie goedgekeurde gedragscodes hebben een landelijke dekking, maar zijn alleen van toepassing binnen een bepaalde sector, zoals de Waterschappen, gemeentewerken of Bouwsector. Op de website van het ministerie staat een overzicht van de goedgekeurde gedragscodes. De maatregelen uit een gedragscode worden op de specifieke situatie aangepast in de vorm van een Ecologisch Werkprotocol. Alleen indien volgens de gedragscode of een ecologisch werkprotocol gewerkt wordt is een ontheffing niet nodig. Bij alle overige activiteiten moet een ontheffing worden aangevraagd die bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland een lichte toets krijgt.

Het zwaarste beschermingsregime kent **Tabel 3**. In deze tabel staan soorten die op Europees niveau onder druk staan. Het zijn soorten, die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in Bijlage 1 van de Algemene Maatregel van Bestuur. Voor alle ruimtelijke ontwikkelingen en werkzaamheden is het verplicht een ontheffing aan te vragen. Een gedragscode volstaat hier in de meeste gevallen niet.

Vogels

In de bovengenoemde tabellen zijn vogels niet opgenomen. Alle in Nederland voorkomende vogelsoorten worden in beginsel gelijkwaardig beschermd. Het is in het algemeen verboden om vogels te doden, te verontrusten, hun nesten en vaste rust- en verblijfplaatsen te verstoren. Indien de werkzaamheden vallen onder in Tabel 1 genoemde activiteiten dan kan worden volstaan met een goedgekeurde gedragscode. Voor alle overige activiteiten dient een ontheffing aangevraagd te worden. In de praktijk gaat het met name om werkzaamheden gedurende het broedseizoen. Buiten het broedseizoen zullen de meeste activiteiten minder problemen geven. Uitzondering hierop vormt een selectie aan vogelsoorten die jaarronde bescherming genieten (Ministerie van LNV, 2009). De nesten van deze soorten mogen ook buiten het broedseizoen niet verstoord worden. De jaarrond beschermde vogelsoorten zijn ingedeeld in vijf categorieën. Voor de soorten uit de vijfde categorie geldt alleen onder specifieke omstandigheden een ontheffingsplicht.

Voortplantings-, vaste rust- en verblijfplaatsen

Naast de dieren zelf worden ook hun voortplantings-, vaste rust- en verblijfplaatsen beschermd. Onder een voortplantingsplaats wordt niet alleen een nest van een vogel of kolonieverblijf voor vleermuizen verstaan, maar ook de directe omgeving. Sommige faunasoorten zijn zeer kritisch wat betreft hun foerageerplek of slaapplek. Zij stellen specifieke eisen aan het leefmilieu en kunnen ook moeilijk overschakelen op een veranderde situatie. Indien werkzaamheden invloed hebben op vaste rust- en verblijfplaatsen dient een ontheffing te worden aangevraagd.

Natura 2000 en Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Om de achteruitgang van de biodiversiteit in Europa te stoppen worden belangrijke natuurgebieden met elkaar verbonden. Dit netwerk van Europese natuurgebieden is Natura 2000. De wettelijke bescherming van Natura 2000-gebieden in Nederland is verankerd in de Natuurbeschermingswet 1998. De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van soorten, terwijl de Natuurbeschermingswet zich richt op de bescherming van habitats met bijbehorende kenmerkende flora en fauna. Natura 2000-gebieden worden beschermd op basis van het voorkomen van bepaalde soorten flora en fauna en/of waardevolle habitats. Projecten op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling mogen geen negatieve invloed hebben op de doelsoorten waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen (Nb-wet, art. 19). Hierbij dient ook de 'externe werking' van een buiten het Natura 2000-gebied gelegen project op het beschermde natuurgebied getoetst te worden.

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN), voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS), vormt een uitbreiding op het Natura 2000-netwerk binnen Nederland. Binnen het NNN liggen niet alleen beschermde natuurgebieden, maar ook landbouwgebieden die beheerd worden volgens agrarisch natuurbeheer en grote wateren, zoals de kustzone van de Noordzee en Waddenzee. Door deze gebieden met verbindingzones aan elkaar te koppelen ontstaat een netwerk waar uitwisseling kan plaatsvinden tussen flora en fauna. Op deze manier kan de Nederlandse biodiversiteit worden ondersteund. Het NNN is niet in zijn geheel door een wettelijke kader beschermd, maar door een beleidskader (Ministerie VROM, 2006). Onder bepaalde voorwaarden is ruimtelijke ontwikkeling binnen het NNN mogelijk.

Resultaten

Het projectgebied is beschreven aan de hand van de landschappelijke en ecologische kenmerken. Vervolgens worden de aangetroffen en, indien van toepassing, de te verwachten soorten behandeld.

Beschrijving projectgebied

Het agrarische perceel ligt ten zuiden van de dorpskern van Echten. Aan de noordkant wordt het terrein begrensd door de Zuidwolderweg. Noordelijk van de weg ligt een bosperceel (het wandelbos) dat deel uitmaakt van het landgoed Huize te Echten. Ten zuiden en oosten van het terrein liggen akkers. De boerderij ten westen van de projectlocatie valt buiten het onderzoek, omdat deze niet getroffen wordt door de geplande ontwikkeling.

Figuur 2. De agrarische schuren gezien vanaf de Zuidwolderweg.

Figuur 3. Achterzijde van de agrarische schuren.

In het projectgebied zijn twee grote agrarische schuren de enige vorm van bebouwing. Ten tijde van het veldbezoek was een schuur leeg en diende als opslag voor klein materieel en hooi. De andere schuur werd gebruikt voor het stallen van paarden, een trailer en de tractor. De schuren zijn opgebouwd uit enkelwandige muren met een golfplaten dak. Het dak steunt direct op een geraamte van houten of stalen balken. De deuren van de schuren zijn het grootste deel van de tijd gesloten. Rondom de schuren is het terrein ingericht voor agrarische bedrijfsvoering. Het erf is grotendeels verhard of voorzien van een grasveld. Er is geen open water aanwezig binnen het projectgebied.

Figuur 4. De achterste schuur wordt voornamelijk gebruikt voor opslag.

Figuur 5. Eén van de schuren werd gebruikt als paardenstal.

Aangetroffen (beschermde) soorten

Vogels

Op basis van het biotoop en de regio kon op voorhand het voorkomen van de jaarrond beschermde Huismus *Passer domesticus*, Kerkuil *Tyto alba* en Steenuil *Athene noctua* niet worden uitgesloten. Geen van deze soorten is tijdens het veldbezoek waargenomen.

Voor de Huismus was het broedseizoen reeds begonnen. Gezien het feit dat deze soort zich jaarrond in de nabije omgeving van de broedkolonie op houdt, duidt de afwezigheid op het ontbreken van de soort in het gebied. Gezien de bouwstijl valt een nestplaats van de soort ook niet te verwachten.

Voor beide uilen is gezocht naar (in)directe aanwijzingen van het gebiedsgebruik. De Kerkuil jaagt en broedt in boerenschuren. Zijn belangrijkste prooi is de Veldmuis *Microtus arvalis*. De Steenuil kan ook in schuren tot broeden komen, maar heeft daarnaast een voorkeur nestholtes in bomen of specifieke nestkasten (Dienst Regelingen, 2012a en 2012b). Tijdens de rondgang door de schuren zijn geen aanwijzingen gevonden van de mogelijke aanwezigheid van een Kerk- of Steenuil. Daarnaast waren de schuren in goede staat, met weinig grote kieren en gaten, waar een Kerkuil makkelijk door naar binnen kan vliegen. Een Steenuil zou, door zijn kleinere formaat, wel naar binnen kunnen komen in de gebouwen. De schuren waren goed overzichtelijk, dus de aanwezigheid van uilen had via braakballen of ontlasting goed gevonden kunnen worden. Aangezien hier geen sporen zijn gevonden wordt aangenomen dat de schuren geen vaste rust- en verblijfplaats of broedlocatie voor de Kerk- en Steenuil vormen.

Tijdens het veldbezoek zijn de volgende diverse algemene zangvogels waargenomen. Het betroffen Houtduif *Columba palumbus*, Witte Kwikstaart *Motacilla alba*, Roodborst *Erithacus rubecula*, Koolmees *Parus major*, Boomklever *Sitta europaea*, Spreeuw *Sturnus vulgaris* en Vink *Fringilla coelebs*.

De Houtduif, Roodborst, Koolmees, Boomklever en Vink kunnen tot broeden komen in het aangrenzende bos. De Witte Kwikstaarten en Spreeuwen zijn foeragerend waargenomen in de weide achter de agrarische schuren. De agrarische schuren zijn een ideale broedplaats voor beide soorten. Spreeuwen zijn holenbroeders en zoeken hun nestplaats in boomholten of kieren en gaten van gebouwen. De Witte Kwikstaart maakt een klein nestje van strootjes op een beschutte plek. Dit kan in een gebouw zijn, maar ook een niet in gebruik zijnde trekker kan al voldoende zijn (SOVON, 2002). Al deze soorten zijn beschermd tijdens de broedtijd.

De Boerenzwaluw *Hirundo rustica* is een andere typerende ervogel. Begin april, toen het veldbezoek uitgevoerd werd, was nog slechts een deel van de Nederlandse broedpopulatie teruggekeerd vanuit de overwinteringsgebieden in Afrika. Bij de rondgang door de schuren zijn geen nesten waargenomen van zwaluwen. Aangenomen wordt dat de soort niet in de schuren broedt.

Figuur 6. Overzicht van de schuren in het projectgebied.

Zoogdieren

Er zijn tijdens het veldbezoek geen zoogdieren aangetroffen. Van enkele algemene soorten kan worden aangenomen dat ze voorkomen in het projectgebied. Het gaat hierbij om bijvoorbeeld Mol *Talpa europea*, Rosse Woelmuis *Clethrionomys glareolus*, Veldmuis en Haas *Lepus europeus*. De schuren zijn bij uitstek geschikt voor bepaalde soorten muizen, terwijl Mol en Haas gebruik kunnen maken van het aanwezige gras. De genoemde soorten zijn allen vermeld in Tabel 1 uit de bijlage van de Flora- en faunawet. Deze soorten zijn vrijgesteld van een ontheffing.

De soorten uit tabellen 2 en 3 van de Flora- en faunawet zijn strikter beschermd. De belangrijkste groep zoogdieren uit deze lijsten vormen de vleermuizen. Niet alleen de individuen, maar ook de verblijfplaatsen, vaste vliegroutes en essentiële foerageergebieden van alle vleermuizen in Nederland zijn beschermd. Gedurende het jaar maken vleermuizen gebruik van verschillende verblijfplaatsen. Een boom of gebouw kan deze functie vervullen (Limpens *et al.*, 1997).

De muren van de agrarische schuren zijn enkelwandig en de dakbedekking bestaat uit golfplaten. De golfplaten steunen direct op de houten of stalen balken, waardoor nauwe ruimtes beperkt voorhanden zijn. Er zijn dakplaten waarop het dak steunt en die veel geschikte ruimtes bieden aan vleermuizen. De schuren bevatten dergelijke ruimtes niet. Daarnaast zijn geen grote bomen aanwezig op het erf, waarin vleermuizen kunnen verblijven.

Voor de verplaatsing van verblijfplaats naar foerageergebied oriënteren vleermuizen zich langs lijnvormige elementen in het landschap. Deze structuren kunnen onderdeel vormen van een vaste vliegroute. Deze gebiedsfunctie is wettelijk beschermd. Ook essentiële foerageergebieden zijn beschermd. Binnen het projectgebied zijn geen vaste structuren, zoals bomenlaan of bosrand, aanwezig die als vaste vliegroute kunnen dienen. Gezien het beperkte oppervlak en de inrichting van het projectgebied ten opzichte van de directe omgeving is ook geen sprake van essentieel foerageergebied. De Zuidwolderweg en de bosrand van het bosperceel ten noorden van het projectgebied worden geschikter geacht als essentieel foerageergebied of vaste vliegroute.

Planten

De volgende planten zijn gedetermineerd in het projectgebied: Paarse Dovenetel *Lamium purpureum*, Wilgenroosje *Chamerion augustifolium*, Kleine Veldkers *Cardamine hirsuta*. Deze planten vormden samen met grote plakaten Paraplutjesmos *Marchantia polymorpha* de begroeiing rond de agrarische schuren. De aanwezigheid van deze planten wijzen op een voedselrijke en vochtige toestand van de bodem. Achter de schuren staat een Walnoot *Juglans regia*. Deze boom zal veel beter tot zijn recht komen bij de bouw van een huis.

Op het grasveld aan de Zuidwolderweg staan oude kersenbomen *Prunus* en een grote Hulststruik *Ilex aquifolium*. Niet alle soorten bloeiden ten tijde van het veldbezoek. Dit verkleint de trefkans op de niet-bloeiende soorten. Echter, het landschapsgebruik en soorten die wel gedetermineerd konden worden geven een belangrijke aanwijzing van de geschiktheid van het projectgebied voor beschermde soorten. Gezien het intensieve gebruik van het terrein, de bodemgesteldheid en aanwezige soorten wordt niet verwacht dat er beschermde planten aanwezig zijn.

Overige soortgroepen

Voor de overige soortgroepen wordt het projectgebied op basis van het biotoop, het veldbezoek en de literatuurgegevens niet geschikt geacht voor strikt beschermde soorten.

Figuur 7. Langs de Zuidwolderweg is een grasveld met kersenbomen en Hulst.

Conclusie en aanbevelingen

Op een agrarisch erf van de Zuidwolderweg 40 bij Echten is een bestemmingsplanwijziging gepland. De huidige schuren zullen plaatsmaken voor een vrijstaande woning. Op basis van een flora en fauna quickscan is een beeld verkregen van de geschiktheid het erf voor beschermde natuurwaarden. Er zijn geen beschermde soorten flora en fauna aangetroffen op het perceel. Vanwege de bouwstijl van de schuren en inrichting van het terrein wordt ook niet verwacht dat beschermde natuurwaarden aanwezig zijn. Er is geen ontheffing op de Flora- en faunawet nodig voor de verdere ontwikkeling van het projectgebied.

Bij de uitvoering van de werkzaamheden moet bovendien te allen tijde rekening de in de Flora- en faunawet opgenomen Algemene Zorgplicht (Art. 2) in acht genomen worden. De Zorgplicht houdt in dat schadelijke effecten aan planten en dieren door menselijk handelen tot een minimum beperkt moeten worden. Deze wettelijke verplichting geldt voor alle flora en fauna in Nederland ongeacht de beschermde status.

Door de voorgenomen ontwikkeling van het projectgebied kan de waarde voor de natuur vergroot worden. De nieuwbouwwoning kan voorzien worden van nestvoorzieningen voor vogels en/of vleermuiskasten. Een groene inrichting van de omringende tuin biedt flora en fauna de kansen ten opzichte van de huidige situatie. De grootste meerwaarde wordt gecreëerd als bij het tuinontwerp aangesloten worden bij de kenmerkende beplanting voor de regio.

Literatuur

Dienst Regelingen. 2012a. *Soortenstandaard Kerkuil Tyto alba*. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.

Dienst Regelingen. 2012b. *Soortenstandaard Steenuil Athene noctua*. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.

Limpens, H., Mostert, K. & W. Bongers (red). 1997. *Atlas van de Nederlandse vleermuizen*. KNNV Uitgeverij, Zeist.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. 2005. *Wijziging Regeling vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en faunawet*. Staatscourant 2 februari 2005, nr. 23, p. 16.

Ministerie van Landbouw, Natuurbehoud en Visserij. 2009. *Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen*. 26 augustus 2009. Brief Dienst Regelingen, Den Haag.

Ministerie van LNV en VROM en de provincies. 2006. *Spelregels EHS*. Ministerie van LNV, Den Haag.

SOVON Vogelonderzoek Nederland. 2002. *Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000 – Nederlandse Fauna 5*. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Flora en fauna quickscan Zuidwolderweg te Echten

Status uitgave **Concept**
Rapport nr. 2015-N15
Auteurs Sander D. Elzerman
Datum uitgave 20 april 2015

Foto's Sander Elzerman
Kaartmateriaal GoogleEarth

Projectnr. 2015022
Opdrachtgever RooBeek Advies
Contactpersoon Dhr. M. Beek

© Elzerman Ecologisch Advies
Leeuwerik 20
3299 BZ Maasdam

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende. Elzerman Ecologisch Advies kan door de opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.